

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

|                      |                                                              |
|----------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Codi</b>          | 35711                                                        |
| <b>Nom</b>           | Estudis de teatre i arts de l'espectacle en llengua italiana |
| <b>Cicle</b>         | Grau                                                         |
| <b>Crèdits ECTS</b>  | 6.0                                                          |
| <b>Curs acadèmic</b> | 2019 - 2020                                                  |

**Titulació/titulacions**

| <b>Titulació</b>                                   | <b>Centre</b>                                  | <b>Curs</b> | <b>Període</b>      |
|----------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------|---------------------|
| 1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures | Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació | 3           | Primer quadrimestre |

**Matèries**

| <b>Titulació</b>                                   | <b>Matèria</b>                                         | <b>Caràcter</b> |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------|
| 1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures | 54 - Estudios en literaturas de lengua B (OB italiano) | Optativa        |

**Coordinació**

| <b>Nom</b>                  | <b>Departament</b>                  |
|-----------------------------|-------------------------------------|
| RODRIGUEZ GOMEZ, JUANA INES | 160 - Filologia Francesa i Italiana |

**RESUM**

L'assignatura Estudis de teatre i arts de l'espectacle en llengua italiana és una assignatura obligatòria de 6 crèdits que forma part de la matèria "Estudis en literatures de llengua B" de l'Maior de Italià del Grau de Llengües Modernes i les seues Literatures. Aquesta matèria es compon també d'altres assignatures amb les que aquesta es complementa: Estudis de narrativa en llengua B, Comentari de textos literaris en llengua B, Literatura en llengua B i arts audiovisuals i Estudis de poesia en llengua B. L'estudi de totes aquestes assignatures confereix als alumnes un coneixement ampli i complementari de la literatura italiana.

L'objectiu és conèixer el teatre italià (els autors i les seves obres) des del Renaixement a través de la lectura dels textos, de l'estudi dels moviments literaris i artístics i dels autors emblemàtics del teatre en llengua italiana, de la recerca bio- bibliogràfica de diferents autors, de la posada en comú dels avenços en la matèria, així com del comentari de les obres més representatives de cada època, de manera que els alumnes aprenguin i coneguin les principals obres, moviments literaris i autors del teatre italià.



## **CONEIXEMENTS PREVIS**

### **Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### **Altres tipus de requisits**

Es requereix un nivell B1 de coneixements en llengua italiana per poder cursar aquesta assignatura sense problemes, ja que és una assignatura de tercer curs del grau.

## **COMPETÈNCIES**

### **1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures**

- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, aplicant procediments de síntesi, anàlisi, crítica i a u t o c r í t i c a .
- Desenvolupament d'habilitats per emprendre estudis posteriors d'especialització o investigació.
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- P r e o c u p a c i ó p e r l a q u a l i t a t e n e l t r e b a l l .
- Desenvolupament del compromís ètic, centrant-se en aspectes com ara la igualtat de gènere, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat, així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat i la multiculturalitat.
- Capacitat per identificar problemes i temes d'investigació i avaluar-ne la rellevància en l'àrea d'estudi.
- Conèixer tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa, i s a b e r - l e s a p l i c a r .
- Produir i comprendre en llengua estrangera textos orals i escrits.
- Conèixer els corrents i les metodologies de la teoria i la crítica literàries i aplicar-les en l'àmbit dels e s t u d i s l i t e r a r i s .
- Conèixer la literatura o literatures en una llengua estrangera i comprendre'n els textos.
- Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'anàlisi de textos literaris en llengua estrangera.
- Capacitat per localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica, sobre diversos suports, local o en xarxa, en l'àrea de les llengües modernes i les seues literatures.
- Capacitat crítica per a l'estudi de fenòmens relacionats amb la diversitat cultural.



## RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Aprofundiment en el coneixement de moviments, obres i autors/es i gèneres teatrals de la literatura italiana.
2. Increment de la capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres escrites en la literatura italiana, en la seva llengua original.
3. Competència per comentar un text literari en llengua italiana aplicant mètodes d'anàlisi i conceptes operatius de la crítica literària.
4. Increment de la capacitat per a desenvolupar per escrit i exposar en llengua italiana una reflexió crítica i sintètica sobre aspectes de la literatura estudiada, aplicant conceptes operatius de la crítica i els estudis literaris.
5. Reforç de les competències comunicatives en llengua italiana.
6. Capacitat per situar un text teatral en el període adequat de la història teatral italiana.
7. Capacitat per exercir un treball col·laboratiu i cooperatiu.
8. Capacitat de presa de decisions.
9. Capacitat per resoldre qüestions literàries i teatrals i per organitzar la feina.
10. Responsabilitat a l'hora de lliurament de treballs: puntualitat, lavabo, presentació, exposició.

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

### 1. El teatre italià en el segle XVI

- El teatre a Itàlia al segle XVI: importància del teatre clàssic i evolució. Centres urbans de desenvolupament del teatre. Apunts d'escenografia. Teatre classicista: Giangiorgio Trissino.
- Nicolò Machiavelli.
- Ludovio Ariosto
- La commedia rinascimentale: Agnolo Firenzuola, Matteo Bandello, Pietro Aretino
- La tragèdia: Giambattista Giraldi Cinzio
- Comèdia: Annibal Caro
- Dramma pastoral: Giovan Battista Guarini
- Praxis teatral: El teatre hebreu a Màntua

### 2. El teatre italià en el segle XVII

- El naixement de nous gèneres teatrals: commedia dell'arte i melodrama.
- La commedia dell'arte: tipologia de les obres, companyies teatrals, actors.
- Tragèdia i comèdia. El teatre i la cort. Federico della Valle. Carlo De 'Dottori. Il teatre i la Chiesa: la tragèdia edificant. La tragèdia menja Spettacolo. Giacinto Andrea Cicognini i G.B. Andreini.

**3. El teatre italià en el segle XVIII**

- Moviments culturals al segle XVIII: de l'Arcàdia a la Il·lustració.
- Desenvolupament del melodrama: Apostolo Zeno i Pietro Metastasio.
- Intentos de reforma del teatre italià.
- Carlo Goldoni: de la commedia dell'arte a la comèdia burgesa.
- Pietro Chiari, Carlo Gozzi. Epígons del teatre goldonià.
- Vittorio Alfieri: Tragèdia, creació i tipologia.

**4. El teatre italià en el segle XIX**

- El drama romàntic i Alessandro Manzoni
- Teatre i òpera: del Romanticisme a la Scapigliatura
- El teatro verista i Giovanni Verga

**5. El teatre italià en el segle XX**

- El teatre dialectal després de la unificació italiana. Edoardo di Filippo
- El teatre burgès
- El teatre de Luigi Pirandello
- El teatre de Gabriele D'Annunzio.
- Eduardo di Filoppe
- Dario Fo
- Teatre i formes teatrals del segle XX

**VOLUM DE TREBALL**

| ACTIVITAT                                         | Hores         | % Presencial |
|---------------------------------------------------|---------------|--------------|
| Classes de teoria                                 | 45,00         | 100          |
| Seminaris                                         | 15,00         | 100          |
| Assistència a esdeveniments i activitats externes | 15,00         | 0            |
| Elaboració de treballs en grup                    | 10,00         | 0            |
| Elaboració de treballs individuals                | 10,00         | 0            |
| Estudi i treball autònom                          | 25,00         | 0            |
| Lectures de material complementari                | 20,00         | 0            |
| Preparació d'activitats d'avaluació               | 5,00          | 0            |
| Preparació de classes de teoria                   | 5,00          | 0            |
| <b>TOTAL</b>                                      | <b>150,00</b> |              |



## METODOLOGIA DOCENT

En la metodologia docent es busca, sobretot, l'autonomia de l'alumne i la seva participació activa en les classes i en l'aprenentatge, motiu pel qual es potencien les tècniques i els recursos orientats a la pràctica, indagació i investigació, així com a estimular la motivació i l'interès de l'alumne per la Literatura, en general, i pel Teatre italià, en particular. La metodologia, per tant, es basa en l'enfocament constructivista de l'aprenentatge, és a dir, en la construcció de nous coneixements a través de la reelaboració i modificació dels coneixements previs de l'alumne. D'aquesta manera, es potencia un aprenentatge significatiu que afavoreix la reflexió crítica a nivell individual, però també a nivell col·lectiu a través del comentari crític de les obres i de la posada en comú dels elements d'aprenentatge.

S'utilitzaran diferents metodologies orientades a organitzar el coneixement i el treball tant de la professora com dels alumnes: lliçó magistral, comentari de les obres per part dels alumnes, exposicions a l'aula, utilització d'aula virtual com a repositori de material utilitzat per les classes, i com a vehicle de comunicació entre els alumnes i entre la professora i els alumnes, així com també diferents recursos tecnològics adequats en cada cas i amb finalitat específica. Serà fonamental, així mateix, la conversa organitzada sobre un tema, un autor o un text literari constitueix una tècnica oral en què pot participar el grup a través de la posada en comú de les aportacions individuals de cada alumne. Part bàsica i imprescindible serà la lectura de textos obligatoris i d'alguns textos complementaris, de manera que els alumnes s'apropin al fet literari i, en concret, al teatre italià dels segles estudiats.

Les classes teòriques i les classes pràctiques es complementaran i a partir dels dos tipus d'ensenyament l'alumne ha d'adquirir els coneixements obligatoris establerts en el temari.

Serà fonamental el treball en Aula Virtual per complementar i aprofundir l'aprenentatge.

També es recorrerà a activitats culturals complementàries que puguin sorgir al llarg del curs.

Es potenciarà la capacitat d'aprendre i sintetitzar les nocions apreses. A més, es potenciarà l'aprenentatge per realitzar treballs de qualitat científica i acadèmica i es penalitzarà el plagi que queda totalment prohibit i penalitzat amb 0 en tots els treballs del tipus que siguin.

## AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de les següents parts diferenciades:

| Tipus d'evaluació                         | % sobre final |
|-------------------------------------------|---------------|
| a) Examen escrit dels continguts del curs | 50 %          |





|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |      |
| b) Treball en grup sobre un tema del temari i presentació obligatòria per escrit i en en format digital (wiki, google drive, pàgina web, bloc, prezi o qualsevol altre format online). Aquest treball haurà de ser exposat pel grup a classe abans del final de curs i, a més, es derberà lliurar a la professora l'enllaç perquè pugui avaluar-lo | 20%  |
| c) Control oral de la lectures obligatòries i presentació per escrit d'una anàlisi teatral profund i meditat.                                                                                                                                                                                                                                      | 15%  |
| d) Avaluació contínua del treball realitzat durant elcurso: activitats, recerques biogràfiques i bibliogràficasde informació i documentació, resposta decuestionarios, treballs creatius proposats, participaciónactiva a les classes propiciant el debat i el intercanbiode idees, etc.                                                           | 15 % |

Cada uno de los apartados descritos es de realización obligatoria por parte de todos lCadaun dels apartats descrits és de realització obligatòria per part de tots els alumnes inscrits al curs. En el cas que algun estudiant no presenti algun d'aquests apartats l'alumne o alumna tindrà la nota final de No Presentat. En qualsevol cas, totes aquelles activitats obligatòries realitzades mantindran la nota per a la segona convocatòria a falta de completar-les.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari tenir superades totes i cadascuna de les parts indicades dalt amb un mínim del 50% en cadascuna d'elles, a més, és imprescindible haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes acreditant la assistència en els diferents controls que es puguin realitzar per a tal efecte.

L'assistència a classe és necessària i obligatòria. En cas de no poder assistir a les classes es justificarà adequadament i de manera obligatòria cada absència. Aquells alumnes que per motius molt justificats no puguin assistir a les classes estan obligats a comunicar aquest fet a la professora al començament del curs o quan es produeixi el fet que impedeixi la seva presència a l'aula. La professora d'acordar amb l'alumne o alumna un pla de treball i de seguiment perquè pugui continuar amb l'assignatura tenint la seguretat que es realitzen tots les activitats i exercicis obligatoris de l'assignatura i que el seu aprenentatge es produeix amb èxit. Cal, per tant, mantenir un contacte continu amb la professora. La no assistència a les classes, fins i tot degudament justificades, no eximeix de l'elaboració de tots i cadascun dels treballs i activitats realitzades en les classes, ja que sense el seu compliment no es pot obtenir la nota final. Per això, tots aquells alumnes que no puguin assistir a classe, degudament justificat aquest fet i comunicat a la docent, realitzaran de tota manera les mateixes activitats i treballs descrits en l'avaluació per a l'obtenció de la nota final. Aquestes activitats es mantenen de la mateixa manera per a la segona convocatòria.

Aquells alumnes que no es posin en contacte amb la professora, no responguin als missatges i no participin de cap manera en les activitats obligatòries de l'avaluació contínua i de la resta d'activitats obligatòries, en tot cas, realitzar les mateixes activitats i treballs que la resta dels seus companys i lliurar-los per a la seva avaluació en les mateixes dates programades, que seran degudament informades per mitjans digitals i correu electrònic perquè tots els estudiants estiguin assabentats per igual. En no assistir a les classes no podran formar part de cap grup per al treball col·lectiu, en aquest cas el treball hauran de



realitzar-igualmente encara que de manera individual.

Els treballs que consisteixin en redaccions o treballs escrits es presentaran de manera obligatòria a través de l'apartat de Tasques de l'Aula Virtual, en espais que s'aniran habilitant per a tal efecte. No s'admetrà cap altre tipus de lliurament, excepte en paper si així ho comunica la professora. Mai es realitzaran lliuraments de treball per correu electrònic, deixant aquest últim únicament per a consultes.

El plagi no està permès de cap manera. Es farà un seguiment especial de detecció de plagi i cada treball en el qual es trobi més d'un 20% serà nul i portarà al suspens a l'alumne o alumna, sense possibilitat de repetir el treball en la mateixa convocatòria.

El plagi en les tasques de l'avaluació contínua suposa un 0 en cada exercici en el qual es constati que s'ha produït.

En el Reglament d'Avaluació i qualificació de la Universitat de València, en l'article 15.2, s'afirma: "En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que sigui procedent d'acord amb la legislació vigent. "

Tots els alumnes hauran de llegir totes les lectures obligatòries proposades, sense excepció.

## REFERÈNCIES

### Bàsiques

- G. Ferroni, Storia della letteratura italiana, Torino, Einaudi, 1991
- M. Schino, Profilo del teatro italiano. Da XV al XX secolo, Roma, Carocci, 2002
- P. Trifone, L'italiano a teatro. Dalla commedia rinascimentale a Dario Fo, Roma, Istituti editoriali e poligrafici internazionali, 2000.
- Lecturas obligatorias:
  - Niccolò, Machiavelli, La Mandragola
  - Federico della Valle, La regina di Scozia
  - Pietro Metastasio, Didone abbandonata
  - Carlo Goldoni, La famiglia dell'antiquario
  - Vittorio Alfieri, Filippo
  - Alessandro Manzoni, Il conte di Carmagnola
  - Giovanni Verga, Cavalleria rusticana
  - Luigi Pirandello, Enrico IV
  - Dario Fo, Sotto paga, non si paga!
  - Eduardo di Filippo, Napoli miliardaria



### Complementàries

- R. Alonge - G. Davico Bonino (dirs.), Storia del teatro moderno e contemporaneo, 3 vols, Torino, Einaudi, 2000.
- F. Angelini, Teatro e spettacolo nel primo Novecento, Bari, Laterza, 1988.
- G. Antonucci, Giovanni, Storia del teatro italiano del Novecento, Roma, Edizioni Studium, 1986.
- F. Cruciani D. Seragnoli (eds.), Il teatro italiano nel Rinascimento. Bologna, il Mulino, 1987.
- R. Guarino (ed.), Teatro e cultura della rappresentazione. Lo spettacolo in Italia nel Quattrocento. Bologna, il Mulino, 1988.
- G. Guccini (ed.), Il teatro italiano nel Settecento. Bologna, il Mulino, 1988.
- P. Pupa, Teatro e spettacolo nel secondo Novecento, Bari, Laterza, 1990.
- R. TESSARI, Teatro italiano del Novecento, fenomenologie e strutture, 1906-1976, Firenze, Casa editrice Le Lettere, 1996.
- A. Tinterri (ed.), Il teatro italiano dal naturalismo a Pirandello, Bologna: il Mulino, 1990.
- Lecturas recomendadas:
  - Giovan Battista Guarino, Il pastor fido
  - Giordano Bruno, Il Candelaio
  - Scipione Maffei, Merope
  - Carlo Gozzi, L'amore delle tre melerance
  - Alessandro Manzoni, Adelchi
  - Arrigo Boito, Mefistofele
  - Idem, Falstaff
  - Gabriele D'Annunzio, Francesca da Rimini
  - Luigi Pirandello, Sei personaggi in cerca di autore

### ADDENDA COVID-19

**Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern**